บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้า (Trade Creation) และการหันเหทิศทางการค้า (Trade Diversion) ของประเทศไทย ในสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ตามข้อตกลงว่าด้วยอัตราภาษีที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff (CEPT) Scheme for the ASEAN Free Trade Area (AFTA))โดยทำการวิเคราะห์การนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทย กับประเทศคู่ค้าต่างๆ และได้แบ่งประเทศที่เลือกทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ประเทศที่เป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศบรูไน 2) ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และประเทศญี่ปุ่น โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS)

1. <u>การวิเคราะห์สถิติเบื้องต้น</u>

ก่อนที่จะทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลอง ได้ทำการวิเคราะห์สถิติเบื้องต้น (Preliminary Statistics) ดังตารางที่ 4.3 ซึ่งการตรวจสอบสถิติเบื้องต้นของข้อมูลในแบบจำลองการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดทั้งจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (จำนวน Observation ทั้งหมด 27 Observations) โดยทั้งหมดเป็นข้อมูลรายปี ระหว่างปี พ.ศ. 2522-2548

การวัดการกระจายของข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) พบว่า ข้อมูลมีการกระจายค่อนข้างน้อย เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทั้งหมด อยู่ในช่วง 0.81-4.11 และค่าสูงสุดและต่ำสุด อยู่ในช่วง 0.30–26.43 ดังนั้นจึงอาจไม่ทำให้เกิดปัญหาค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่ (Heteroskedasticity)

ในส่วนของค่าสถิติที่แสดงการแจกแจงข้อมูล ได้แก่ ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของการแจกแจงข้อมูล ซึ่งหากข้อมูลมีการแจกแจงปกติ (Normal Distribution) หรือ

ข้อมูลมีความสมมาตร ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ที่คำนวณได้จะอยู่ระหว่าง 0-3 แต่จากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ โดยภาพรวมแล้วพบว่า เกิดปัญหาแต่ไม่รุนแรงนัก ดังนั้นจึงไม่ทำให้เกิดอคติเมื่อนำไปประมาณค่า แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่า Jarque-Bera (JB) พบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่ ไม่เกิดปัญหา Normal Distribution ซึ่งแสดงว่าลักษณะของข้อมูลส่วนใหญ่มีการกระจายแบบปกติ

ตารางที่ 4.1 ค่า Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองก่อนการรวมกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน ปี พ.ศ.2522 ถึงปี พ.ศ.2535

Variable	LNGDP	LNEX	INF
LNGDP	1.00	0.71	-0.41
LNEX	0.71	1.00	-0.75
INF	-0.41	-0.75	1.00

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.2 ค่า Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองหลังการรวมกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน ปี พ.ศ.2536 ถึงปี พ.ศ.2548

Variable	LNGDP	LNEX	INF
LNGDP	1.00	0.53	-0.21
LNEX	0.53	1.00	-0.48
INF	-0.21	-0.48	1.00

ที่มา: จากการคำนวณ

นอกจากนี้ ได้ทำการพิจารณาว่า ตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่า Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาโดยแบ่งออกเป็นแบบจำลองก่อนการรวมกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียนในปี พ.ศ.2522 ถึง ปี พ.ศ.2535 และแบบจำลองภายหลังการรวมลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน ปี พ.ศ. 2536 ถึงปี พ.ศ.2548 ซึ่งผลจากตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2 พบว่าไม่เกิดปัญหาตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์สถิติเบื้องต้น (Preliminary Statistics)

	Intra		Extra		Philippines		Indonesia		Malaysia		Singapore	
Variable	imports	exports	imports	exports	imports	exports	imports	exports	imports	exports	imports	exports
Mean	24.28	24.49	25.59	25.54	17.82	19.96	19.92	20.15	19.76	20.70	18.95	21.68
Median	24.69	24.53	25.74	25.75	18.10	20.40	20.80	20.22	19.89	20.46	19.89	21.95
Maximum	26.43	26.31	27.38	27.40	20.44	22.20	22.15	22.53	21.02	22.27	20.58	22.86
Minimum	21.68	22.58	23.68	23.42	15.67	16.63	14.40	17.72	17.85	19.18	16.38	20.02
Std. Dev.	1.62	1.32	1.25	1.36	1.35	1.77	2.31	1.43	0.81	1.02	1.56	0.69
Skewness	-0.29	-0.13	-0.22	-0.23	0.00	-0.52	-1.12	0.07	-0.40	-0.03	-0.58	-0.76
Kurtosis	1.57	1.50	1.56	1.61	2.11	1.94	3.20	1.96	2.62	1.58	1.61	2.74
Jarque-Bera	(2.68)^{NS}	(2.61)^{NS}	(2.54)^{NS}	(2.40)^{NS}	(0.89)^{NS}	(2.47)^{NS}	(5.67)*	(1.23)^{NS}	(0.89)^{NS}	(2.28)^{NS}	(3.69)^{NS}	(2.64)^{NS}
Probability	0.26	0.27	0.28	0.30	0.64	0.29	0.06	0.54	0.64	0.32	0.16	0.27
Sum	655.44	661.11	690.92	689.45	481.11	539.01	537.91	544.11	533.63	558.92	511.69	585.41
Sum Sq. Dev.	68.00	45.07	40.32	47.76	47.69	81.81	138.72	53.04	16.92	27.17	62.92	12.56

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

Variable	US		China		Japan				
	imports	exports	imports	exports	imports	exports	GDP	EX	INF
Mean	21.98	23.66	22.20	20.80	22.20	22.39	7.59	3.36	4.85
Median	22.08	23.95	22.48	20.82	22.57	22.99	7.73	3.24	4.10
Maximum	23.03	25.23	24.10	23.11	23.23	23.58	8.25	3.80	19.70
Minimum	20.06	21.18	19.54	17.42	20.73	20.52	6.77	3.02	0.30
Std. Dev.	0.68	1.31	1.35	1.49	0.74	1.19	0.49	0.25	4.11
Skewness	-0.60	-0.41	-0.45	-0.27	-0.32	-0.56	-0.35	0.59	2.01
Kurtosis	3.45	1.95	2.09	2.22	1.71	1.54	1.61	1.83	7.71
Jarque-Bera	(1.87) ^{NS}	(2.00) ^{NS}	(1.84) ^{NS}	(1.00) ^{NS}	(2.32) ^{NS}	(3.78) ^{NS}	(2.73) ^{NS}	(3.08) ^{NS}	(43.15)***
Probability	0.39	0.37	0.40	0.61	0.31	0.15	0.25	0.21	0.00
Sum	593.47	638.94	599.39	561.63	599.42	604.43	205.03	90.64	131.00
Sum Sq. Dev.	12.13	44.89	47.67	57.35	14.09	36.83	6.28	1.66	438.13

ที่มา: จากการคำนวณ

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด

การศึกษามูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนในภาพรวม ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียนในภาพรวม

2.1 กรณีการนำเข้าจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $$\ln M_{F,Th,t}^{Intra} = \beta_0 + \beta_1 \ln GDP_{Th,t} + \beta_2 INF_{Th,t} + \beta_3 \ln EX_t + e_t \quad (4.1)$$

(หลังการรวมกลุ่ม): $$\ln M_{F,Th,t}^{Intra} = \beta_4 + \beta_5 \ln GDP_{Th,t} + \beta_6 INF_{Th,t} + \beta_7 \ln EX_t + e_t \quad (4.2)$$

โดยที่

$M_{F,Th,t}^{Intra}$	คือ	มูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
EX_t	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
F	คือ	สินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด
β_0 , β_4	คือ	ค่าคงที่
β_1 , β_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
β_2 , β_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
β_3 , β_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

2.2 <u>กรณีการนำเข้าจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $\ln M^{Extra}_{F,Th,t} = \gamma_0 + \gamma_1 \ln GDP_{Th,t} + \gamma_2 \ln INF_{Th,t} + \gamma_3 \ln EX + e_t$ (4.3)

(หลังการรวมกลุ่ม): $\ln M^{Extra}_{F,Th,t} = \gamma_4 + \gamma_5 \ln GDP_{Th,t} + \gamma_6 \ln INF_{Th,t} + \gamma_7 \ln EX + e_t$ (4.4)

โดยที่

$M^{Extra}_{F,Th,t}$	คือ	มูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทยจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
EX_t	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
F	คือ	สินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด
γ_0, γ_4	คือ	ค่าคงที่
γ_1, γ_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
γ_2, γ_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
γ_3, γ_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

ผลการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) (ผลการคำนวณแสดงในภาคผนวก ค)ในครั้งแรก และได้ทำการทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation) ของข้อมูลอนุกรมเวลาโดยพิจารณาค่า Q-statistic (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าในทุกๆ แบบจำลองดังกล่าวไม่เกิดปัญหา Autocorrelation หรือตัวรบกวนในแต่ละช่วงเวลามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ White

Heteroscedasticityในทุกๆ แบบจำลอง (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลการประมาณค่าที่ได้ไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity หรือค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่

ตารางที่ 4.4 การนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทยจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (Intra Imports) และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน (Extra Imports)

ตัวแปร	Intra Imports		Extra Imports	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ค่าคงที่	2.183	2.965	9.412	6.457
(t-statistic)	$(1.37)^{NS}$	$(1.63)^{NS}$	(4.72)***	(3.68)***
$\ln GDP_{Th,t}$	3.490	2.335	2.566	2.143
(t-statistic)	(26.38)***	(9.30)***	(15.42)***	(8.85)***
$INF_{Th,t}$	-0.000	-0.009	0.006	-0.003
(t-statistic)	$(0.05)^{NS}$	$(-0.73)^{NS}$	$(0.57)^{NS}$	$(-0.29)^{NS}$
$\ln EX_t$	-1.359	1.134	-1.049	0.859
(t-statistic)	(-2.14)*	(7.72)***	$(-1.31)^{NS}$	(6.06)***
R^2	0.992	0.975	0.977	0.967
$\bar{R}^2$	0.990	0.963	0.970	0.956
S.E.	0.102	0.967	0.128	0.087
SSR	0.104	0.091	0.165	0.069
F-statistic	437.719	118.603	144.453	88.827
D.W	1.736	1.691	1.467	1.860

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ จะเห็นได้ว่าค่า R-square ค่อนข้างสูง แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่ง

ได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ($\ln GDP_{Th,t}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ได้ร้อยละ 99.2, 97.7 97.5 และ 96.7 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายได้ประชาชาติของประเทศไทย ทั้งก่อนการรวมลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีทั้งจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ก่อนการรวมกลุ่มฯ มีค่าเท่ากับ 3.490 และ 2.566 ตามลำดับ ส่วนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีค่าเท่ากับ 2.335 และ 2.143 ตามลำดับ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) โดยก่อนการรวมกลุ่มอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค่าเร่งลดภาษีในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ90 และภายหลังการรวมกลุ่มฯ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค่าเร่งลดภาษีในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในส่วนของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษี ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) เช่นเดียวกันโดยภายหลังการรวมกลุ่มฯ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเร่งลดภาษีในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

2.3 <u>กรณีการส่งออกไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $$\ln X_{F,Th,t}^{Intra} = \alpha_0 + \alpha_1 \ln GDP_{Th,t} + \alpha_2 INF_{Th,t} + \alpha_3 \ln EX_t + e_t \qquad (4.5)$$

(หลังการรวมกลุ่ม): $\ln X^{Intra}_{F,Th,t} = \alpha_4 + \alpha_5 \ln GDP_{Th,t} + \alpha_6 INF_{Th,t} + \alpha_7 \ln EX_t + e_t$ (4.6)

โดยที่

$X^{Intra}_{F,Th,t}$	คือ	มูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
EX_t	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
F	คือ	สินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด
α_0 , α_4	คือ	ค่าคงที่
α_1 , α_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
α_2 , α_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
α_3 , α_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

2.4 <u>กรณีการส่งออกไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $\ln X^{Extra}_{F,Th,t} = \tau_0 + \tau_1 \ln GDP_{Th,t} + \tau_2 INF_{Th,t} + \tau_3 \ln EX_t + e_t$ (4.7)

(หลังการรวมกลุ่ม): $\ln X^{Extra}_{F,Th,t} = \tau_0 + \tau_1 \ln GDP_{Th,t} + \tau_2 INF_{Th,t} + \tau_3 \ln EX_t + e_t$ (4.8)

โดยที่

$X^{Extra}_{F,Th,t}$	คือ	มูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทยไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)

$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
EX_t	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
F	คือ	สินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด
τ_0 , τ_4	คือ	ค่าคงที่
τ_1 , τ_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
τ_2 , τ_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
τ_3 , τ_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

ผลการวิเคราะห์มูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) (ผลการคำนวณแสดงในภาคผนวก ค) ในครั้งแรก และได้ทำการทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation) ของข้อมูลอนุกรมเวลาโดยพิจารณาค่า Q-statistic (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าแบบจำลองการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนก่อนการรวมกลุ่มฯ และแบบจำลองมูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนก่อนการรวมกลุ่มฯ เกิดปัญหา Autocorrelation หรือตัวรบกวนในแต่ละช่วงเวลามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ที่บิดเบือนจากความเป็นจริง แบบจำลองที่เหมาะสมในการประมาณมูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีของประเทศไทย ควรจะเป็น AR(p) (Autoregressive Model) นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ White Heteroscedasticity ในทุกๆ แบบจำลอง (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลการประมาณค่าที่ได้ไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity หรือค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่

ตารางที่ 4.5 การส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทยไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (Intra Exports) และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน (Extra Exports)

ตัวแปร	Intra Exports		Extra Exports	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ค่าคงที่	9.351	5.317	5.840	6.073
(t-statistic)	(2.00)*	(2.19)*	(1.98)*	(4.78)***
$\ln GDP_{Th,t}$	2.152	2.215	2.636	1.987
(t-statistic)	(5.61)***	(6.61)***	(10.64)***	(11.34)***
$INF_{Th,t}$	0.007	-0.014	0.006	-0.000
(t-statistic)	$(0.47)^{NS}$	$(-0.85)^{NS}$	$(0.64)^{NS}$	$(-0.09)^{NS}$
$\ln EX_t$	-0.476	0.745	-0.132	1.327
(t-statistic)	$(-0.32)^{NS}$	(3.80)***	$(-0.14)^{NS}$	(12.94)***
AR(1)	0.518	-	0.512	-
(t-statistic)	$(1.66)^{NS}$	-	$(1.45)^{NS}$	-
R^2	0.941	0.938	0.985	0.987
$\overline{R}^2$	0.912	0.917	0.978	0.983
S.E.	0.194	0.121	0.119	0.063
SSR	0.301	0.132	0.114	0.036
F-statistic	32.292	45.597	136.004	238.365
D.W	1.339	2.18	1.703	2.460

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ จะเห็นได้ว่าค่า R-square ค่อนข้างสูง แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่งได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ($\ln GDP_{Th,t}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) และมูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีย้อนหลังไป 1 ปี

(AR(1)) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีของประเทศไทยไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ได้ร้อยละ 94.1, 98.5 93.8 และ 98.7 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายได้ประชาชาติของประเทศไทย ทั้งก่อนการรวมลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ก่อนการรวมกลุ่มฯ มีค่าเท่ากับ 2.152 และ 2.636 ตามลำดับ และค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีค่าเท่ากับ 2.215 และ 1.987 ตามลำดับ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) โดยภายหลังการรวมกลุ่มฯ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค่าเร่งลดภาษีของประเทศไทยไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในส่วนของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีของประเทศไทย ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) โดยมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค่าเร่งลดภาษีของประเทศไทยไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. <u>การวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ</u>

จากการศึกษาลักษณะโดยทั่วไปของสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งในกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียนและนอกกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน พบว่าสินค้าที่ประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสูงที่สุดในกลุ่มสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด 15 รายการ คือสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาถึงผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยในด้านการสร้างปริมาณการค้า หรือการหันเหทิศทางการค้า

3.1 <u>กรณีการนำเข้าจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $\ln M_{Tx,Th,t}^{Intra} = \delta_0 + \delta_1 \ln GDP_{Th,t} + \delta_2 INF_{Th,t} + \delta_3 \ln EX_t + e_t$ (4.9)

(หลังการรวมกลุ่ม): $\ln M_{Tx,Th,t}^{Intra} = \delta_4 + \delta_5 \ln GDP_{Th,t} + \delta_6 INF_{Th,t} + \delta_7 \ln EX_t + e_t$ (4.10)

โดยที่

$M_{Tx,Th,t}^{Intra}$	คือ	มูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
$EX_{,t}$	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
Tx	คือ	สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ
δ_0 , δ_4	คือ	ค่าคงที่
δ_1 , δ_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
δ_2 , δ_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
δ_3 , δ_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) (ผลการคำนวณแสดงในภาคผนวก ค) ในครั้งแรก และได้ทำการทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation) ของข้อมูลอนุกรมเวลาโดยพิจารณาค่า Q-statistic (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่า ในทุกๆ แบบจำลองการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation หรือตัวรบกวนในแต่ละ

ช่วงเวลามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ White Heteroscedasticity (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่า ค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลการประมาณค่าที่ได้ไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity หรือค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่ (แสดงในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 4.6 การนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ตัวแปร	ฟิลิปปินส์		อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		สิงคโปร์	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ค่าคงที่	2.955	-13.955	-25.752	4.761	4.779	4.573	-10.421	7.934
(t-statistic)	$(0.50)^{NS}$	$(-1.71)^{NS}$	(-2.41)**	$(3.46)^{NS}$	$(1.16)^{NS}$	$(1.13)^{NS}$	$(-1.65)^{NS}$	(2.45)**
$\ln GDP_{Th,t}$	3.216	3.475	4.642	1.531	0.934	1.537	5.194	1.544
(t-statistic)	(6.64)***	(3.08)**	(5.21)***	(3.46) ***	(2.72)**	(2.76)**	(9.85)***	(3.45)***
$INF_{Th,t}$	0.004	-0.023	-0.112	-0.005	-0.009	0.029	0.074	-0.008
(t-statistic)	$(0.14)^{NS}$	$(-0.42)^{NS}$	(-1.87) *	$(-0.26)^{NS}$	$(-0.42)^{NS}$	$(1.06)^{NS}$	(2.10)*	$(-0.38)^{NS}$
$\ln EX_t$	-2.921	1.422	3.571	1.303	2.422	0.960	-2.988	-0.047
(t-statistic)	$(-1.26)^{NS}$	(2.15)*	$(0.83)^{NS}$	(5.03) ***	$(1.47)^{NS}$	(2.94)**	$(-1.18)^{NS}$	$(-0.18)^{NS}$
R^2	0.869	0.794	0.922	0.911	0.831	0.792	0.938	0.648
$\overline{R}^2$	0.830	0.725	0.898	0.881	0.781	0.723	0.920	0.530
S.E.	0.374	0.408	0.688	0.160	0.264	0.201	0.407	0.162
SSR	1.400	1.502	4.736	0.231	0.700	0.366	1.657	0.236
F-statistic	22.295	11.570	39.470	30.748	16.474	11.462	50.972	5.526
D.W	1.533	1.37	1.878	1.562	1.90	1.915	2.383	1.698

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

NS คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และ

ประเทศสิงคโปร์ ก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ส่วนประเทศบรูไนไม่ได้ทำการศึกษาในที่นี้ เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยจากประเทศบรูไนมีมูลค่าน้อย

เมื่อพิจารณาค่า R-square ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่งได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ($\ln GDP_{Th,t}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอได้ค่อนข้างดี ยกเว้นแบบจำลองมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสิงคโปร์ภายหลังการรวมกลุ่มฯ ที่มีค่า R-square ค่อนข้างน้อย กล่าวคือร้อยละ 64.8

เมื่อพิจารณารายได้ประชาชาติของประเทศไทย พบว่าในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และประเทศสิงคโปร์ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และประเทศมาเลเซีย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ตามลำดับ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ พบว่า รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศสิงคโปร์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศมาเลเซีย รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ตามลำดับ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอินโดนีเซีย ก่อนการรวมกลุ่มฯ ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และประเทศสิงคโปร์ภายหลังการรวมกลุ่มฯ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ(EX_t) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค่าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 95 และร้อยละ 90 ตามลำดับ

3.2 <u>กรณีการนำเข้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $\ln M_{Tx,Th,t}^{Extra} = \varpi_0 + \varpi_1 \ln GDP_{Th,t} + \varpi_2 INF_{Th,t} + \varpi_3 \ln EX_t + e_t$ (4.11)

(หลังการรวมกลุ่ม): $\ln M_{Tx,Th,t}^{Extra} = \varpi_4 + \varpi_5 \ln GDP_{Th,t} + \varpi_6 INF_{Th,t} + \varpi_7 \ln EX_t + e_t$ (4.12)

โดยที่

$M_{Tx,Th,t}^{Extra}$	คือ	มูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
$EX_{,t}$	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
Tx	คือ	สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ
ϖ_0 , ϖ_4	คือ	ค่าคงที่
ϖ_1 , ϖ_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
ϖ_2 , ϖ_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
ϖ_3 , ϖ_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และประเทศญี่ปุ่นโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) (ผลการคำนวณแสดงในภาคผนวก ค) ในครั้งแรก และได้ทำการทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation) ของข้อมูลอนุกรมเวลาโดยพิจารณาค่า Q-statistic (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าแบบจำลองการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น ก่อนการ

รวมกลุ่มฯ เกิดปัญหา Autocorrelation หรือตัวรบกวนในแต่ละช่วงเวลามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ที่บิดเบือนจากความเป็นจริง แบบจำลองที่เหมาะสมในการประมาณมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ควรจะเป็น AR(p) (Autoregressive Model) นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ White Heteroscedasticity (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าในทุกๆแบบจำลองการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลการประมาณค่าที่ได้ไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity หรือค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่

ตารางที่ 4.7 การนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ตัวแปร	สหรัฐอเมริกา		จีน		ญี่ปุ่น	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ค่าคงที่	25.809	12.372	-5.974	2.895	13.424	13.989
(t-statistic)	(5.00)***	(1.67)^{NS}	(-1.07)^{NS}	(0.71)^{NS}	(4.32)***	(7.78)***
$\ln GDP_{Th,t}$	2.292	1.072	2.466	2.020	1.402	0.930
(t-statistic)	(6.63)***	(1.05)^{NS}	(5.32)***	(3.61)***	(5.49)***	(3.74)***
$INF_{Th,t}$	-0.014	0.003	0.002	-0.066	0.007	-0.009
(t-statistic)	(-0.52)^{NS}	(0.06)^{NS}	(0.08)^{NS}	(-2.38)**	(0.37)^{NS}	(-0.07)^{NS}
$\ln EX_t$	-6.495	0.420	2.960	1.242	-0.587	0.401
(t-statistic)	(-3.18)**	(0.70)^{NS}	(1.33)^{NS}	(3.80)***	(-0.57)^{NS}	(2.76)*
AR(1)	-0.499	-	-	-	0.510	-
(t-statistic)	(-1.61)^{NS}	-	-	-	(1.07)^{NS}	-
R^2	0.771	0.280	0.909	0.910	0.938	0.860
$\overline{R}^2$	0.657	0.041	0.882	0.880	0.908	0.814
S.E.	0.340	0.370	0.358	0.202	0.127	0.090
SSR	0.926	1.235	1.283	0.369	0.130	0.073

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ตัวแปร	สหรัฐอเมริกา		จีน		ญี่ปุ่น	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
F-statistic	6.763	1.172	33.445	30.595	30.748	18.547
D.W	2.431	1.53	1.343	1.417	1.313	1.190

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

NS คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และประเทศญี่ปุ่น ก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ เมื่อพิจารณาค่า R-square ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่งได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ($\ln GDP_{Th,t}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) และมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยย้อนหลังไป 1 ปี (AR(1)) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยได้ค่อนข้างดี ยกเว้นแบบจำลองมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอเมริกาภายหลังการรวมกลุ่มฯ ที่มีค่า R-square ค่อนข้างน้อย กล่าวคือร้อยละ 28.0

เมื่อพิจารณารายได้ประชาชาติของประเทศไทย พบว่าในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากทุกประเทศ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ พบว่า รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากทุกประเทศ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ยกเว้นประเทศสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มี

ความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในในกลุ่มสิ่งทอ ในทิศทางเดียวกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) ภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศจีนในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ(EX_t) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค่าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนการรวมกลุ่มฯ ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค่าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศจีนและประเทศญี่ปุ่นในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และ 90 ตามลำดับ

3.3 <u>กรณีการส่งออกไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $$\ln X_{Tx,Th,t}^{Intra} = \lambda_0 + \lambda_1 \ln GDP_{Th,t} + \lambda_2 INF_{Th,t} + \lambda_3 \ln EX_t + e_t \qquad (4.13)$$

(หลังการรวมกลุ่ม): $$\ln X_{Tx,Th,t}^{Intra} = \lambda_4 + \lambda_5 \ln GDP_{Th,t} + \lambda_6 INF_{Th,t} + \lambda_7 \ln EX_t + e_t \qquad (4.14)$$

โดยที่

$X_{Tx,Th,t}^{Intra}$	คือ	มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยัง ประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย

EX_t	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)
Tx	คือ	สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ
λ_0 , λ_4	คือ	ค่าคงที่
λ_1 , λ_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
λ_2 , λ_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
λ_3 , λ_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) (ผลการคำนวณแสดงในภาคผนวก ค) ในครั้งแรก และได้ทำการทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation) ของข้อมูลอนุกรมเวลาโดยพิจารณาค่า Q-statistic (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่า แบบจำลองการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ ก่อนการรวมกลุ่มฯ และแบบจำลองการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศอินโดนีเซียภายหลังการรวมกลุ่มฯ เกิดปัญหา Autocorrelation หรือตัวรบกวนในแต่ละช่วงเวลามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ที่บิดเบือนจากความเป็นจริง แบบจำลองที่เหมาะสมในการประมาณมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทย ควรจะเป็น AR(p) (Autoregressive Model) นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ White Heteroscedasticity (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าแบบจำลองการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศมาเลเซีย ภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลการประมาณค่าที่ได้เกิดปัญหา Heteroscedasticity หรือค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่ ดังนั้นจึงได้ทำการบรรเทาปัญหาดังกล่าวด้วยวิธี Weighted Least Square (WLS) (แสดงในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 4.8 การส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศในกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน

ตัวแปร	ฟิลิปปินส์		อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		สิงคโปร์	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ค่าคงที่	-10.724	-1.345	16.231	-17.740	15.282	0.362	8.807	27.990
(t-statistic)	(-1.03) ^{NS}	(-0.47) ^{NS}	(1.82)*	(-5.38)***	(2.99)**	(0.08) ^{NS}	(1.27) ^{NS}	(4.96)***
$\ln GDP_{Th,t}$	3.223	2.309	1.423	4.481	1.572	2.131	1.648	-0.360
(t-statistic)	(3.71)***	(5.92)***	(1.91)*	(9.11)***	(2.98)**	(4.85)***	(2.36)**	(-0.46) ^{NS}
$INF_{Th,t}$	-0.016	-0.043	0.095	-0.105	-0.007	0.020	-0.040	-0.026
(t-statistic)	(-0.28) ^{NS}	(-2.24)*	(1.92)*	(-3.72)***	(-0.41) ^{NS}	(1.04) ^{NS}	(-2.11)*	(-0.68) ^{NS}
$\ln EX_t$	1.963	1.239	-2.519	0.986	-2.084	1.146	0.256	-0.813
(t-statistic)	(0.47) ^{NS}	(5.43)***	(-0.70) ^{NS}	(2.85)**	(-1.29) ^{NS}	(5.17)***	(0.13) ^{NS}	(-1.78) ^{NS}
AR(1)	-	-	-	-0.116	0.556	-	0.665	-
(t-statistic)	-	-	-	(-0.27) ^{NS}	(1.69) ^{NS}	-	(1.92)*	-
R^2	0.809	0.956	0.566	0.970	0.888	0.896	0.922	0.393
$\overline{R}^2$	0.751	0.934	0.436	0.955	0.833	0.861	0.883	0.191
S.E.	0.669	0.146	0.573	0.176	0.202	0.176	0.238	0.282
SSR	4.488	0.170	3.291	0.248	0.329	0.280	0.456	0.718
F-statistic	14.128	43.615	4.361	65.610	15.980	25.962	23.688	1.950
D.W	1.293	1.755	2.763	1.942	1.185	2.05	1.00	1.700

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์ ก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ส่วนประเทศบรูไนไม่ได้ทำการศึกษาในที่นี้ เนื่องจากมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยไปยังประเทศบรูไนมีมูลค่าน้อย

เมื่อพิจารณาค่า R-square ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่งได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ($\ln GDP_{Th,t}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศ ($INF_{Th,t}$) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) และมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอย้อนหลังไป 1 ปี ($X_{F,Th,t-1}$) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอได้ค่อนข้างดี ยกเว้นแบบจำลองมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสิงคโปร์ภายหลังการรวมกลุ่มฯ ที่มีค่า R-square ค่อนข้างน้อย กล่าวคือร้อยละ 39.3

เมื่อพิจารณารายได้ประชาชาติของประเทศไทย พบว่าในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99, 95, 95 และ90 ตามลำดับ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ พบว่า รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในในกลุ่มสิ่งทอ ในทิศทางเดียวกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศอินโดนีเซียในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสิงคโปร์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังทุกๆ ประเทศ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และ90 ตามลำดับ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และ

ประเทศอินโดนีเซีย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99, 99 และ95 ตามลำดับ

3.4 <u>กรณีการส่งออกไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ</u>

จากสมการ

(ก่อนการรวมกลุ่ม): $$\ln X_{Tx,Th,t}^{Extra} = \rho_0 + \rho_1 \ln GDP_{Th,t} + \rho_2 INF_{Th,t} + \rho_3 \ln EX_t + e_t \quad (4.15)$$

(หลังการรวมกลุ่ม): $$\ln X_{Tx,Th,t}^{Extra} = \rho_4 + \rho_5 \ln GDP_{Th,t} + \rho_6 INF_{Th,t} + \rho_7 \ln EX_t + e_t \quad (4.16)$$

โดยที่

$X_{Tx,Th,t}^{Extrs}$	คือ	มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (หน่วย: บาท)
$GDP_{Th,t}$	คือ	รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.2531 (หน่วย: พันล้านบาท)
$INF_{Th,t}$	คือ	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
EX_t	คือ	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรูปของราคาดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อราคาของเงินบาท)
Tx	คือ	สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ
ρ_0 , ρ_4	คือ	ค่าคงที่
ρ_1 , ρ_5	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ประชาชาติของประเทศไทย
ρ_2 , ρ_6	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
ρ_3 , ρ_7	คือ	ค่าความยืดหยุ่นของอัตราแลกเปลี่ยน
e_t	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) (ผลการคำนวณแสดงในภาคผนวก ค) ในครั้งแรก และได้ทำการ

ทดสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวรบกวน (Autocorrelation) ของข้อมูลอนุกรมเวลาโดยพิจารณาค่า Q-statistic (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่า แบบจำลองการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนการรวมกลุ่มฯ และแบบจำลองการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศจีนภายหลังการรวมกลุ่มฯ เกิดปัญหา Autocorrelation หรือตัวรบกวนในแต่ละช่วงเวลามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ที่บิดเบือนจากความเป็นจริง แบบจำลองที่เหมาะสมในการประมาณมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทย ควรจะเป็น AR(p) (Autoregressive Model) นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบ White Heteroscedasticity (แสดงในภาคผนวก ค) พบว่าในทุกๆ แบบจำลองการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศทั้งก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีค่า Probability ของ Obs*R-squared มีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลการประมาณค่าที่ได้ไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity หรือค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละช่วงเวลาไม่คงที่

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และประเทศญี่ปุ่น ก่อนการรวมกลุ่มฯ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ เมื่อพิจารณาค่า R-square ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่งได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ($\ln GDP_{Th,t}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) และมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอย้อนหลังไป 1 ปี ($X_{F,Th,t-1}$) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอได้ค่อนข้างดี ยกเว้นแบบจำลองมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศญี่ปุ่นภายหลังการรวมกลุ่มฯ ที่มีค่า R-square ค่อนข้างน้อย กล่าวคือร้อยละ15.8

เมื่อพิจารณารายได้ประชาชาติของประเทศไทย พบว่าในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศจีนในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99, 99, 95 และ90 ตามลำดับ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ พบว่า รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศจีน และประเทศสหรัฐอเมริกา ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ ส่วนประเทศญี่ปุ่น รายได้ประชาชาติของประเทศไทย มี

ความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในในกลุ่มสิ่งทอ ในทิศทางเดียวกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.9 การส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ตัวแปร	สหรัฐอเมริกา		จีน		ญี่ปุ่น	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ค่าคงที่	3.252	14.744	-11.398	-15.282	6.307	18.327
(t-statistic)	$(1.37)^{NS}$	(12.33)***	$(-1.21)^{NS}$	(-8.48)***	$(1.67)^{NS}$	(3.63)***
$\ln GDP_{Th,t}$	2.128	0.474	1.585	4.197	3.794	0.572
(t-statistic)	(13.72)***	(2.87)**	(2.03)*	(16.59)***	(12.03)***	$(0.82)^{NS}$
$INF_{Th,t}$	-0.029	0.000	0.100	0.025	0.015	-0.005
(t-statistic)	(-2.51)**	$(0.09)^{NS}$	(1.91)*	$(1.70)^{NS}$	$(0.73)^{NS}$	$(-0.15)^{NS}$
$\ln EX_t$	1.334	1.761	5.974	1.007	-3.828	0.125
(t-statistic)	$(1.42)^{NS}$	(18.23)***	$(1.59)^{NS}$	(6.16)***	(-2.53)**	$(0.30)^{NS}$
AR(l)	-0.324	-	-	-0.261	-	-
(t-statistic)	$(-0.99)^{NS}$	-	-	$(-1.09)^{NS}$	-	-
R^2	0.981	0.986	0.675	0.982	0.954	0.158
$\bar{R}^2$	0.972	0.982	0.578	0.974	0.940	-0.121
S.E.	0.135	0.059	0.603	0.108	0.243	0.253
SSR	0.147	0.032	3.640	0.094	0.593	0.576
F-statistic	105.870	224.015	6.943	114.125	69.230	0.565
D.W	2.582	1.21	2.338	2.00	1.642	2.524

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) และ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศจีนในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยัง ประเทศญี่ปุ่นในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ($INF_{Th,t}$) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังทุกๆประเทศในทิศทางเดียวกัน และทิศทางตรงกันข้ามอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (EX_t) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศจีน ในทิศทางเดียวกัน และในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ตามลำดับ

4. <u>การวิเคราะห์ผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้า</u>

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ประยุกต์วิธีการศึกษามาจากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Bela Balassa ซึ่งมีสมมุติฐานว่า การจัดตั้งเขตการค้าเสรีจะส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศสมาชิก ถ้าพบว่าภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีแล้ว ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า และอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติเปลี่ยนแปลงไป ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการเปรียบเทียบความยืดหยุ่นดังกล่าว ใน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงแรกจะเป็นช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ปี พ.ศ. 2522-ปี พ.ศ.2535) และช่วงที่สองจะเป็นช่วงที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้วจนถึงปีปัจจุบัน (ปี พ.ศ.2536-ปี พ.ศ.2548) โดยทำการศึกษาในภาพรวมของสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด เพื่อพิจารณาผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนในภาพรวมในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้า นอกจากนี้ยังได้เลือกศึกษาเฉพาะในกรณีสินค้าเร่งลดภาษีในกลุ่มสิ่งทอเป็นรายประเทศ เพื่อประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้า (Trade Creation) ในสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด

จากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Bela Balassa กล่าวว่า การสร้างปริมาณการค้าสามารถพิจารณาได้จาก ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า และค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้า กับประเทศสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกันต่อรายได้ประชาชาติ โดยการสร้างปริมาณการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าภายหลังการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ความยืดหยุ่นดังกล่าวมีค่าเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
Intra Imports	3.490	2.335	-1.155	ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(26.38)***	(9.30)***		
Intra Exports	2.152	2.215	0.063	เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(5.61)***	(6.61)***		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง เกิดการสร้างปริมาณการค้า

2. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า

3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณ

4.1.1 การนำเข้าของประเทศไทยจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (Intra Imports)

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 3.490 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.490 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 2.335 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศ

ไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.335 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ภายหลังการรวมกลุ่มฯ มีค่าลดลง เพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มเร่งลดภาษี (Fast Track) ในภาพรวมทั้ง 15 รายการ จากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มนี้ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มนี้ภายหลังการรวมกลุ่มฯ

4.1.2 <u>การส่งออกของประเทศไทยไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน</u> (Intra Exports)

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.152 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.152 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.215 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.215 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าในกลุ่มเร่งลดภาษี (Fast Track) ในภาพรวมทั้ง 15 รายการ ไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มนี้ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่ม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.2 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้า (Trade Creation) สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ

4.2.1 <u>การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศฟิลิปปินส์</u>

<u>ตารางที่ 4.11</u> การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศฟิลิปปินส์

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	3.216	3.475	0.259	เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(6.64)***	(3.08)**		
การส่งออก	3.223	2.309	-0.914	ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(3.71)***	(5.92)***		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง เกิดการสร้างปริมาณการค้า

2. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า

3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา: จากการคำนวณ

1) <u>การนำเข้าจากประเทศฟิลิปปินส์</u>

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 3.216 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.216 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า

ต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 3.475 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.475 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศฟิลิปปินส์

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศฟิลิปปินส์ คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศฟิลิปปินส์</u>

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 3.223 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.223 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.309 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.309 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลง เพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์ คือ 1) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และ 2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ

4.2.2 การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดนีเซีย

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศอินโดนีเซีย

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	4.642	1.531	-3.111	ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(6.12)***	(3.46)***		
การส่งออก	1.423	4.481	3.058	เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(1.91)*	(9.11)***		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง เกิดการสร้างปริมาณการค้า
2. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic
*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ที่มา: จากการคำนวณ

1) การนำเข้าจากประเทศอินโดนีเซีย

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 4.642 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.642 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า

ต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 1.531 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.531 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลง เพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอินโดนีเซีย

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอินโดนีเซีย คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศอินโดนีเซีย</u>

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 1.423 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.423 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 4.481 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.481 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าเพิ่มขึ้นเพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศอินโดนีเซีย คือ 1) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และ 2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.2.3 การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศมาเลเซีย

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	0.934	1.537	0.603	เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(2.57)**	(2.76)**		
การส่งออก	1.572	2.131	0.559	เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(2.98)**	(4.85)***		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง เกิดการสร้างปริมาณการค้า
2. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic
*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา: จากการคำนวณ

1) การนำเข้าจากประเทศมาเลเซีย

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 0.934 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.934 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า

ต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 1.537 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.537 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศมาเลเซีย

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศมาเลเซีย คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย</u>

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 1.572 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.572 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.131 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.131โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าเพิ่มขึ้นเพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศมาเลเซีย

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศมาเลเซีย คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.2.4 การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศสิงคโปร์

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศสิงคโปร์

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	5.194	1.544	-3.650	ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
(t-statistic)	(9.85)***	(3.45)***		
การส่งออก	1.648	-0.360	-2.008	ไม่สามารถระบุได้
(t-statistic)	(2.36)**	-(0.46)^{NS}		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง เกิดการสร้างปริมาณการค้า
2. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า
3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic
*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

1) การนำเข้าจากประเทศสิงคโปร์

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 5.194 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.194 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 1.544 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศ

ไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.544 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลง เพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสิงคโปร์

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสิงคโปร์ คืออัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศสิงคโปร์</u>

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 1.648 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.648 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 0.360 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยลดลงร้อยละ 0.360 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา พบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังประเทศสิงคโปร์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่สามารถประเมินผลกระทบของการสร้างปริมาณการค้าทางด้านการส่งออกได้

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสิงคโปร์ คือ 1) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และ2) มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่ง

ทอไปยังประเทศสิงคโปร์ย้อนหลังไป 1 ปี โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสิงคโปร์ย้อนหลังไป 1 ปี มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

4.3 สรุปผลการสร้างปริมาณการค้าของประเทศไทยและประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

จากการศึกษาผลกระทบในภาพรวม ที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทย พบว่า ไม่ทำให้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด ทางด้านการนำเข้าของประเทศไทยจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน แต่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดทางด้านการส่งออกของประเทศไทยไปยังประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทยจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนทั้งหมดได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการสร้างปริมาณการค้าของประเทศไทยและประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

สินค้า	การนำเข้า		การส่งออก	
	เกิด TC	ไม่เกิด TC	เกิด TC	ไม่เกิด TC
สินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด	-	√	√	-
- สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ				
ฟิลิปปินส์	√	-	-	√
อินโดนีเซีย	-	√	√	-

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

สินค้า	การนำเข้า		การส่งออก	
	เกิด TC	ไม่เกิด TC	เกิด TC	ไม่เกิด TC
มาเลเซีย	√	-	√	-
สิงคโปร์	-	√	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ

หมายเหตุ: TC (Trade Creation) หมายถึง การสร้างปริมาณการค้า
ที่มา: จากการคำนวณ

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะสินค้าเร่งลดภาษีเพียง 1 สินค้า ซึ่งได้แก่ สินค้าในกลุ่มสิ่งทอกับประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ กลับพบว่า เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับประเทศไทยจากการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศมาเลเซีย ส่วนการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศสิงคโปร์ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้น และเมื่อพิจารณาในกรณีของการส่งออกของประเทศไทย พบว่า เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับประเทศไทยจากการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย และไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับประเทศไทยในกรณีส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนกรณีการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสิงคโปร์ไม่สามารถระบุผลกระทบได้

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยกับประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยย้อนหลังไป 1 ปี

4.4 การวิเคราะห์การหันเหทิศทางการค้า (Trade Diversion) ในสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด

จากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Bela Balassa กล่าวว่า การหันเหทิศทางการค้าสามารถพิจารณาได้จาก ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า และค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้า กับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกของกลุ่มทาง

เศรษฐกิจเดียวกันต่อรายได้ประชาชาติ โดยการหันเหทิศทางการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าภายหลังการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ความยืดหยุ่นดังกล่าวมีค่าลดลง

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์การหันเหทิศทางการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้งหมด

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
Extra Imports	2.566	2.143	-0.423	เกิดการหันเหทิศทางการค้า
(t-statistic)	(15.42)***	(8.85)***		
Extra Exports	2.636	1.987	-0.649	เกิดการหันเหทิศทางการค้า
(t-statistic)	(10.64)***	(11.34)***		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง เกิดการหันเหทิศทางการค้า

2. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง ไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้า

3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณ

4.4.1 การส่งออกของประเทศไทยไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (Extra Exports)

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.636 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.636 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 1.987 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.987 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลง

เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการหันเหทิศทางการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ในภาพรวม

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มนี้ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.5 <u>การวิเคราะห์การหันเหทิศทางการค้า (Trade Diversion) สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ</u>

(รหัสฮาโมไนซ์ 50-63)

4.5.1 <u>การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา</u>

<u>ตารางที่ 4.17</u> การวิเคราะห์การหันเหทิศทางการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศสหรัฐอเมริกา

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	2.292	1.072	-1.220	ไม่สามารถระบุได้
(t-statistic)	(6.63)***	$(1.05)^{NS}$		
การส่งออก	2.128	0.474	-1.654	เกิดการหันเหทิศทางการค้า
(t-statistic)	(13.72)***	(2.87)**		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง เกิดการหันเหทิศทางการค้า

2. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง ไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้า

3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

1) <u>การนำเข้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา</u>

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.292 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.292 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 1.072 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.072 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา พบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกาในทิศทางเดียวกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่สามารถประเมินผลกระทบของการหันเหทิศทางการค้าทางด้านการนำเข้าได้

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสหรัฐอเมริกา คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอในกรณีก่อนการรวมกลุ่ม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา</u>

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.128 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.128 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 0.474 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.474 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลงเพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการหันเหทิศทางการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา คือ 1) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และ 2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่ม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.5.2 <u>การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน</u>

<u>ตารางที่ 4.18</u> การวิเคราะห์การหันเหทิศทางการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศจีน

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	2.466	2.020	-0.446	เกิดการหันเหทิศทางการค้า
(t-statistic)	(5.32)***	(3.61)***		
การส่งออก	1.585	4.197	2.612	ไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้า
(t-statistic)	(2.03)*	(16.59)***		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง เกิดการหันเหทิศทางการค้า

2. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง ไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้า

3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ที่มา: จากการคำนวณ

1) <u>การนำเข้าจากประเทศจีน</u>

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 2.466 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.466 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 2.020 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.020 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลง เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการหันเหทิศทางการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศจีน

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศจีน คือ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศจีน</u>

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 1.585 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.585 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 4.197 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.197 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลงเพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าทางด้านการส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดไปยังประเทศจีน

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศจีน คือ 1) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และ2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราและเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4.5.3 <u>การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น</u>

<u>ตารางที่ 4.19</u> การวิเคราะห์การหันเหทิศทางการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ (รหัสฮาโมไนซ์ 50-63) จากประเทศญี่ปุ่น

การค้าระหว่างประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง	ผลการวิเคราะห์
	ก่อนการรวมกลุ่ม	หลังการรวมกลุ่ม		
การนำเข้า	1.402	0.930	-0.472	เกิดการหันเหทิศทางการค้า
(t-statistic)	(5.49)***	(3.74)***		
การส่งออก	3.794	0.572	-3.222	ไม่สามารถระบุได้
(t-statistic)	(12.03)***	$(0.82)^{NS}$		

หมายเหตุ: 1. ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง เกิดการหันเหทิศทางการค้า

2. ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง ไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้า

3. ตัวเลขในวงเล็บ (...) คือ ค่า t-statistic

*** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

^{NS} คือ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

1) <u>การนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น</u>

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 1.402 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.402 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย เท่ากับ 0.930 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.930 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีค่าลดลง เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดการหันเหทิศทางการค้าทางด้านการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศญี่ปุ่น

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศญี่ปุ่น คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีภายหลังการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

2) <u>การส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น</u>

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ก่อนการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 3.794 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.794 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ และภายหลังการรวมกลุ่มฯ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ เท่ากับ 0.572 กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.572 โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

จากผลการศึกษา พบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังประเทศญี่ปุ่นในทิศทางเดียวกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่สามารถประเมินผลกระทบของการสร้างหันเหทิศทางการค้าทางด้านการส่งออกได้

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศญี่ปุ่น คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ ในกรณีก่อนการรวมกลุ่มฯ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

4.6 สรุปผลการหันเหทิศทางการค้าของประเทศไทยและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

จากการศึกษา พบว่า ผลกระทบในภาพรวม ที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมดของประเทศไทย ทำให้เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด ทางด้านการนำเข้าของประเทศไทยจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน และเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด ทางด้านการส่งออกของประเทศไทยไปยังประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าและส่งออกสินค้าเร่งลดภาษีของประเทศไทยจากประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะสินค้าเร่งลดภาษีเพียง 1 สินค้า ซึ่งได้แก่ สินค้าในกลุ่มสิ่งทอกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นรายประเทศ พบว่า เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับประเทศไทยจากการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศจีน และประเทศญี่ปุ่น ส่วนกรณีการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสิ่งทอจากประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่สามารถระบุผลกระทบได้ และเมื่อพิจารณาในกรณีของการส่งออกของประเทศไทย พบว่า เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับประเทศไทยจากการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และไม่เกิดการหันเหทิศทาง

การค้าขึ้นกับประเทศไทยในกรณีส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศจีน ส่วนการส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอไปยังประเทศญี่ปุ่นไม่สามารถระบุผลกระทบได้

ตารางที่ 4.20 สรุปผลการหันเหทิศทางการค้าของประเทศไทย และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน

สินค้า	การนำเข้า		การส่งออก	
	เกิด TD	ไม่เกิด TD	เกิด TD	ไม่เกิด TD
สินค้าเร่งลดภาษีทั้งหมด	√	-	√	
- สินค้าในกลุ่มสิ่งทอ				
สหรัฐอเมริกา	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	√	-
จีน	√	-	-	√
ญี่ปุ่น	√	-	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ

หมายเหตุ: TD (Trade Diversion) หมายถึง การหันเหทิศทางการค้า

ที่มา: จากการคำนวณ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอของประเทศไทยจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย